

Metodebok for rehabilitering

Del 1: Grunlaget

Del 2: Døgnbasert rehabilitering

Del 3: Rehabilitering utenfor institusjon

**3. utgave
November 2016**

Rehabiliteringsdagene 09.05.17

Eileen Langedal

Bergen kommune, Byrådsavdeling for helse og omsorg

Rehabiliteringspyramiden

Spesialisert rehabilitering • Brukere med behov for spesialisert rehabilitering i sykehus. F.eks etter akutte skader/ sykdommer

Rehabilitering i institusjon, kommune

• Brukere med behov for rehabiliteringstjenester der dette ikke kan ivaretas i hjemmet. F.eks stort hjelpebehov, behov for høy intensitet, medisinske komplikasjoner

Rehabilitering i hjemmet. Rehabiliteringsteam

• Brukere med behov for spesifikk tverrfaglig rehabilitering

Hverdagsrehabilitering

• Nye brukere i hjemmetjenesten
• Brukere med endret funksjon
• Brukere utskrevet fra sykehus

Helsefremming og hverdagsmestring som grunnlag for alle tjenester

• Alle brukere / mottakere av kommunale helse- og omsorgstjenester

Bergen Voksenopplæring
Kompetansesenter

Velferdsteknologi

Trygg på to bein

Frisklivssentralen

Rehab.avdelinger
sykehjem

Innsatsteam, ergo- og
fysioterapitjenesten

Hverdagsrehabilitering

Trygghetssykepleier,
Seniortrening Sterk og
stødig

Pyramiden skal skissere forholdet mellom antall brukere og hvilke rehabiliteringstjenester som benyttes.

Del I Grunnlaget

- Lovgrunnlag og sentrale føringer
- Verdier og prinsipper i rehabilitering
- Kommunens rehabiliteringstilbud
- Målgrupper og vurderingskriterier
- Rutiner ved søknad og henvisning

Generelle vurderingskriterier

- Bruker har mål for rehabiliteringsprosessen.
- Bruker har behov for bistand for å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne.
- Bruker har et sammensatt problem og behov for et tverrfaglig tilbud.
- Bruker er motivert eller kan motiveres for rehabilitering.
- Bruker er medisinsk i stand til å yte egeninnsats.
- Bruker har evne til samarbeid og kan ta instruksjon.

Del II Døgnbasert rehabilitering

- **RUTINER VED DØGNBASERT REHABILITERING I SYKEHJEM**
- **Arbeidsrutiner**
- **Dokumentasjon**
- **Tilbud i rehabiliteringsavdelingen**
- **Oppfølging etter rehabiliteringsoppholdet**

Del II Døgnbasert rehabilitering

MÅLSETTING:

- 1) Rett bruker på rett plass
- 2) Best mulig utnyttelse av tiden bruker er på rehabiliteringsopphold.
- 3) Sikre trygg overgang for bruker mellom rehabiliteringsavdeling og hjem.

1) Rett bruker på rett plass

Rutiner ved søknad om døgnbasert rehabilitering

- Bruke Vurderingsskjema for hjemmeboende brukere
- 2 ukers vurderingsopphold ved tvil om rehabiliteringspotensiale

2) Best mulig utnyttelse av tiden bruker er på rehabiliteringsopphold

- **Rutiner under oppholdet på rehabiliteringsavdelingen**
  - Primærkontakt avklarer i innkomstsamtalen brukers evt. pårørendes forventninger og tydeliggjør brukers eget ansvar
  - Tverrfaglig kartlegging og tiltak startes opp så snart som mulig
  - Tverrfaglig deltakelse på brukermøter vurderes nøye etter brukers behov
  - Tett dialog mellom forvaltningsenheten og rehabiliteringsavdelingen under oppholdet; sikre felles forståelse mtp. faglige vurderinger, ressursbruk og forventet nytteverdi
  - Tidlig dialog med hjemmesykepleien, hverdagsrehabilitering o.a. som skal følge opp bruker
- **Dokumentasjon**
  - rutiner for effektiv og sikker dokumentasjon i journal (GBD og Profil, elektroniske meldinger, tverrfaglig epikrise)

Eksempel rutiner døgnrehabilitering

Målsettingssamtale

Til stede: Bruker, primær kontakt (evt. sekundærkontakt) og terapeuter (avhengig av brukers behov vurderes det om både ergo- og fysioterapeut deltar). I tilfeller der bruker og fagpersoner på forhånd har utarbeidet mål deltar kun bruker og primærkontakt. Pårørende bør innkalles når bruker har vansker med å formidle egne ønsker og mål eller ønsker det av andre grunner.

Tidspunkt: Så snart som mulig og senest innen en uke.

Ansvar: Primærkontakt (evt. sekundærkontakt) har ansvar for innkalling til målsettingssamtale, gjennomføring og dokumentasjon i journal (Rehabiliteringsplan vedlegg 5)

Innhold: Komme frem til brukers mål, tiltak og ansvarlige for tiltakene (Rehabiliteringsplan). Dersom brukers mål er fastsatt før møtet fremlegger primærkontakt Rehabiliteringsplan for bruker.

3) Sikre trygg overgang for bruker mellom rehabiliteringsavdeling og hjem

- **Oppfølging etter rehabiliteringsopphold**
  - Primærkontakt i hjemmesykepleien skal lese tverrfaglig epikrise
  - Tidsavgrenset opplæringsvedtak slik at hjemmesykepleien kan følge opp tiltak i brukers Rehabiliteringsplan
  - Terapeut(er) ved rehabiliteringsavdelingen skal gjennomføre en telefonsamtale eller ett hjemmebesøk hos bruker innen 1 mnd. etter utreise

Del III Rehabilitering utenfor institusjon

RUTINER VED REHABILITERING UTENFOR INSTITUSJON

- **Innsatsteamet**
- Innsatsteamets arbeidsmetoder
- Innsatsteamets tilbud
- Brukerforløp
- Dokumentasjon
- **Hverdagsrehabilitering**
- **Øvrige tjenester som bidrar i rehabilitering**

Eksempel rutiner Innsatsteamet

Kartlegging

Til stede: Alle i nærteamet

Hvor: På den arena som er mest hensiktsmessig.

Tidspunkt: I løpet av 1-2 uker

Ansvar: Tilstrebe at alle i nærteamet møter bruker i denne fasen, etter internt avtalt arbeids- og oppgavefordeling.

Innhold: Fagspesifikke tester og tverrfaglige observasjoner.

- COPM intervju som fortrinnsvis gjennomføres i brukers hjem.
- Gjennomgang av brukerperm sammen med bruker (vedlegg 9)
- Nærteamet begynner utfylling av «Tverrfaglig arbeidsverktøy Innsatsteam» (vedlegg 7).
- Informasjon, samtale, veiledning, trening, tilrettelegging.

- Brukere som ønsker og har behov for kort oppfølgingsperiode får tjenesten i 1-2 uker. Gjennomføring av målsamtale og utarbeidelse av rehabiliteringsplan blir ikke iverksatt.

Vedlegg

- Vedlegg 1 Kasus for døgnbasert rehabilitering og rehabilitering utenfor institusjon (RUI)
- Vedlegg 2 Vurderingsskjema for rehabilitering
- Vedlegg 3 Søknadsskjema for kommunale tjenester
- Vedlegg 4 Innkostregistreringsskjema
- Vedlegg 5 Rehabiliteringsplan døgnbasert rehabilitering
- Vedlegg 6 Hjemmebesøksrapport
- Vedlegg 7 Tverrfaglig epikrise døgnbasert rehabilitering
- Vedlegg 8 Tverrfaglig arbeidsverktøy Innsatsteam
- Vedlegg 9 Rehabilitering utenfor institusjon -Fremgangsmåte for individuell rehabiliteringsoppfølging
- Vedlegg 10 Brukerperm Innsatsteam
- Vedlegg 11 Rehabiliteringsplan Innsatsteam
- Vedlegg 12 Sluttrapport Innsatsteam

